

Motto: „**Ubi jus ibi remedium.**”
„Unde există (norme de) drept,
există (și o cale de) realizare.”

P r e f a ță

Prima activitate de organizare și funcționare a profesiei de avocat a fost atestată pe teritoriul Principatelor Române în anul 1864, ca urmare a promulgării „*Legii pentru constituirea Corpului de avocați*” de către domnitorul Alexandru Ioan Cuza.

Din istoricul organizării profesiei de avocat în România

Forma de organizare atestată din anul 1864 și-a continuat activitatea, în structuri perfecționate ulterior, adaptate la cerințele sociale ale societății din diferite perioade de timp, până la data de intrare în vigoare a Legii nr. 3/1948.

Anterior acestui moment au existat manifestări care pot fi asimilate practicii avocațiale, fără a exista însă o organizare pe principii instituționale.

Ne referim aici, la un proiect de lege înaintat la data de 02.05.1837 domnitorului Mihail Sturza, proiect inițiat de *Logofeții Dreptății* și care a fost supus aprobării Sfatului sub denumirea de „*Lege pentru condițiile ce trebuiesc îndeplinite de către cei care vroiesc să fie vechili*”.

Documentele și înscrisurile din acea epocă atestă că denumirea comună pentru cei ce exercitau activități avocațiale era cea de *vechil*.

Legea mai sus menționată, aprobată de Sfat, viza printre altele, condițiile de admitere în *corpul avocaților (vechililor)*, conținutul jurământului depus de cei admiși, eliberarea certificatului de cunoaștere a legilor aplicabile.

Sintetizând, se constată că legea promulgată de Alexandru Ioan Cuza nu reprezintă un punct de debut, precedentele atestând că se exercită avocatura, dar nu în formă organizată, ipostaza reprezentativă fiind cea a atribuțiilor, drepturilor și mandatului *vechililor*.

Este simptomatic că, instituția de apărător a apărut și totodată s-a dezvoltat concomitent cu cea de judecător, multe din reglementările legale apărute la acel moment, fiind aplicabile ambelor comunități.

Până în anul 1880, centrul de organizare a fost la Iași – important centru de cultură și de exprimare spirituală, cu mari valențe, în care se instituiseră regula practicării avocaturii numai de către „*pământenii*”, străinii neavând acces în breaslă.

În perioada 1864 – 1880 orașul Iași a reprezentat un corolar în materie de organizare a avocaturii, normele instituite de Baroul ieșean reprezentând model pentru barourile din Muntenia, care la momentul organizării s-au ghidat după Regulamentul de organizare inițiat de corpul avocațial moldav.

Începând cu anul 1880, barourile din Moldova se organizează pe criterii proprii, cu raportare de principiu la normele impuse prin „*Legea pentru constituirea Corpului de avocați*” din 1864.

Toate aceste susțineri reflectă comentariul modest al datelor și informațiilor pe care le regăsim în documentele epocii, în special în cele aflate la Arhivele Statului, dar mai ales în colecția Monitorul Oficial, colecție care contabiliza datele oferite de Ministerul de Justiție.

De exemplu, în Monitorul Oficial nr. 70/1868, Ministerul de Justiție publica lista tuturor avocaților admiși până la acea dată în barou, ca urmare a validării rezultatelor comunicate de către comisia de examinare.

Corpul avocațial moldav a avut reprezentanți de excepție, personalități care și-au pus fericită amprenta nu numai asupra imaginii profesiei, dar și asupra devenirii culturale a comunității din care faceau parte.

Se impun a fi amintite nume de referință precum Vasile Conta, Mihail Kogălniceanu, Matei Cantacuzino, Th. Burada,

Nicu Gane, Titu Maiorescu, Anastasie Panu, Alexandru Xenopol sau Dimitrie Sturza.

Profesia de avocat are un trecut de aur, care obligă prezentul la meditație, respect și o reconsiderare din partea societății, ca urmare a modificărilor de organizare a profesiei de avocat, efectuate prin liberalizarea profesiei de avocat.

Dar vremurile nu au fost mereu favorabile profesiei de avocat. Astfel, la începuturile comunismului în România, Legea nr. 3/1948, a fost o lege de „reformă” dictatorială în sistemul de organizare a profesiei de avocat. Astfel, în locul barourilor desființate prin această lege, au fost organizate Colegii Obștești de Avocați, care ulterior au intrat sub jurisdicția Ministerului de Justiție în care avocații desfășurau o activitate salarizată, asimilată profesiei de magistrat.

Prin Legea nr. 3/1948), au fost desființate barourile de avocați ca și Uniunea Barourilor din România, care activau pe teritoriul statului român. În locul lor au fost constituite Colegii Obștești de Avocați, care și-au continuat activitatea în mod represiv, contra reglementărilor internaționale de asigurare a apărării calificate prin avocat, mijloc prin care societatea românească a suferit cele mai grave vătămări, din cauză că în perioada de timp cuprinsă între intrarea în vigoare a Legii 3/1948 și intrarea în vigoare a următoarelor modificări efectuate prin Decretul 281/1954, scopul conducerii asigurată de Statul Popular Român, era de a deratiza societatea românească de intelectualii acesteia. Consecința a fost condamnarea unor oameni nevinovați, trimiterea acestora în închisori comuniste dintre care puținii care au mai scăpat au reușit să publice în perioada de după 1989, cărți și publicații care au dezvăluit nedreptățile sistemului comunist.

Din istoricul Baroului Bacău

Prin sentința penală nr. 2015/10.11.2009 pronunțată de Judecătoria Bacău în dosarul nr. 6971/180/2009 sentință rămasă definitivă la 07.12.2009, Baroul Bacău – U.N.B.R. (cu sediul principal în Municipiul Bacău, str. Republicii, nr. 27, sc.

A, ap. 3, reprezentat prin decan avocat doctorand Botomei Vasile), a dobândit legitimitate în organizarea și funcționarea profesiei de avocat, în calitate de persoană juridică, reglementată de Legea 51/07.06.1995 modificată și completată de Legea 255/16.06.2004 și O.U.G. 159/2008, precum și de statutul profesiei de avocat, raportată la Decretul 31/1954, prin care se reglementează modalitățile de înființare a persoanelor juridice.

Actele de înființare ale Baroului Bacău – U.N.B.R. sunt confirmate de instanța penală prin hotărâre definitivă, care ridică la autoritate de lucru judecat cercetarea judecătorească pentru legalitatea de exercitare a profesiei avocaților înscriși în Barou.

Baroul Bacău își desfășoară activitatea în condițiile reglementate de Legea 51/1995 modificată și completată, de organizare și funcționare a profesiei de avocat din România.

În județul Bacău, modificările aduse prin Legea 51/1995, ulterior modificată și completată prin Legea 255/2004, prin care au fost declarate încetate de drept formele de organizare anterioare intrării în vigoare acestei legi, au creat premisele unui nou început, cu noi valențe de organizare și profesionalism. Astfel potrivit art. 9, pct. 2 din legea 51/1995 modificată și completată, toți avocații au fost obligați prin efectul legii, să recunoască reînființarea și funcționarea Baroului Bacău constituit în cadrul primului Congres al Barourilor din România de după intrarea în vigoare a modificărilor din Legea 255/2004; congres desfășurat la 27.06.2004, în care, prin act autentic în cadrul U.N.B.R., prin membrii fondatori a fost adoptat pentru prima dată Statutul Baroului Bacău.

În acest context, în noul cadru organizatoric, a apărut necesitatea prevăzută de art. 9, pct. 2 din Legea 51/1995 modificată și completată, de reunire a avocaților din județul Bacău într-un singur barou de avocați, sub conducerea unificată asigurată de decanul avocat doctorand Botomei Vasile.

Activitățile de organizare și de funcționare se desfășoară la sediul principal, la sediul secundar, în birourile puse la

dispoziție de către președinții Judecătoriilor din județul Bacău, de președintele Tribunalului Bacău, președintele Curții de Apel Bacău, în spațiile destinate folosinței Baroului de Avocați, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de Legea 51/1995 modificată și completată, care prevede obligativitatea președinților de a pune la dispoziție cu titlu gratuit, spații de lucru pentru avocați, precum:

1). Sediul principal: Municipiul Bacău, str. Republicii, nr. 27, sc. A, ap. 3.

2). Sediul secundar de arhivă, bibliotecă, cu următoarele activități:

a) Evidențele de arhivă ale avocaților din cadrul fostului Colegiu de Avocați, care au activat în județul Bacău, în perioada de funcționare, din 28.02.1990 – 17.06.2004, pe baza legilor anterioare de funcționare, abrogate, respectiv: Decretul Lege nr. 90/28.02.1990, abrogat prin dispozițiile prevăzute de art. 78 și 79 din Legea 51/1995 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 116/09.06.1995, cu modificările și completările ulterioare din Legea 255/2004, publicată în Monitorul Oficial al României partea I, adoptată din 16.06.2004.

b) Biblioteca de documentare.

3). Birouri de lucru în cadrul următoarelor instituții:

- Judecătoria Bacău;

- Judecătoria Podu Turcului;

- Judecătoria Moinești;

- Judecătoria Buhuși;

- Tribunalul Bacău secția civilă/penală;

- Tribunalul Bacău secția Comercială și de Contencios

Administrativ.

4). Birouri de lucru puse la dispoziție de unitățile administrativ-teritoriale din circumscripția teritorială a județului Bacău, pe bază de cereri;

5). Prin delegare în fața organelor prevăzute de lege, în vederea asigurării la cerere a activității de asistență și

reprezentare juridică, efectuată prin avocați, delegați din oficiu de către Barou, pentru reprezentare în fața organelor de cercetare penală din județul Bacău.

Înființarea Baroului Bacău a reprezentat, pentru viața spirituală a județului Bacău, (de după abrogarea Decretului Lege 90/28.02.1990 și intrarea în vigoare a noii Legi 51/1995, modificată și completată prin Legea 255/2004), un vector de progres, de stimulare a gândirii libere. De asemeni, de integrare a comunității într-un efort comun de protejare a binelui, libertății, stabilității și adevărului, concretizat prin constituirea primei forme de organizare profesională de drept privat a avocaților din județul Bacău. Această formă a fost atestată pe baza noii legi, prin actul de înființare din 27.06.2004, adoptat în Adunarea Generală a Barourilor din România, din cadrul Congresului Național al Barourilor din România, desfășurat la 27.06.2004.

În urma abrogării Decretului Lege 90/28.02.1990, avocații din județul Bacău cu spirit de inițiativă, au procedat în contextul prevăzut de prevederile noii Legi 255/2004, la adoptarea actelor de constituire și înființare ale Baroului Bacău.

Cu această dată a fost ales democratic, primul decan al Baroului Bacău, validat de Comisia Permanentă a Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Decanul Baroului Bacău desemnat democratic dintre avocații prezenți în cadrul Congresului I al Barourilor din România, ales la 27.06.2004, a fost mandatat să îndeplinească formalitățile necesare pentru întocmirea actelor necesare, de autentificare și înregistrare a actului de înființare a Baroului Bacău, la Ministerul Finanțelor Publice – Agenția Națională de Administrare Fiscală, în calitate de organ al puterii de stat, în condițiile reglementate de prevederile art. 28, litera b) din Decretul 31/1954 de reglementare a luării ființă a persoanelor juridice, cu raportare la dispozițiile de reglementare din art. 57, alineatul 4, din Legea 51/1995, modificată și completată prin Legea 255/2004.

Actele de înființare ale Baroului Bacău au fost autentificate la notar public, și au fost înregistrate la Ministerul Finanțelor Publice, care în condițiile reglementate de

prevederile sus menționate, prin încheiere irevocabilă, a recunoscut în calitate de putere de stat, valabilitatea actelor de înființare și de constituire ale Baroului Bacău.

Pe pagina Baroului Bacău (www.baroulbacau.ro) la secțiunea acte de înființare, sunt publicate actele Baroului Bacău din cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Activitatea Decanului ca organ de conducere

Decanul este organul executiv de conducere al Baroului.

Prin intrarea în vigoare a Legii 51/1995 modificată și completată prin Legea 255/2004 de organizare și exercitare a profesiei de avocat, au fost declarate încetate de drept, fostele structuri de organizare ale profesiei de avocat de la nivelul fiecărui județ din România.

În termen de 60 de zile, potrivit art. 76, din Legea 51/1995, avocații din județul Bacău au fost convocați la Adunarea Generală a Baroului Bacău desfășurată la data de 27.06.2004, pe baza modificărilor și completărilor aduse profesiei de avocat prin Legea 255/2004.

În prima Adunare Generală de constituire organizată în 27.06.2004 sub egida Uniunii Naționale a Barourilor din România, decan al Baroului Bacău a fost ales domnul avocat doctorand Botomei Vasile.

La încheierea primului mandat de decan de 4 ani (pe perioada 27.06.2004 – 27.06.2008), datorită prestației profesionale deosebite, prestație apreciată de către confrății avocați din Baroul Bacău, a fost reales în funcția de decan al Baroului Bacău pentru un nou mandat de 4 ani, care va expira la 27.06.2012.

În acest sens – al alegerii decanului Baroului, s-au realizat următoarele:

- dispozițiile din art. 9, alineatul 2 al Legii 51/1995 modificată și completată prin 255/2004, care prevede:

„În fiecare județ există și funcționează un singur barou membru al U.N.B.R., cu sediul în localitatea de reședință a județului”.

- dispozițiile din art. 5, alineatul 1, din *Statutul profesiei de avocat* (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45/13.01.2005), care prevede:

„În fiecare județ și în Municipiul București există și funcționează, în temeiul Legii, un singur barou, persoană juridică de interes public. Baroul este constituit din toți avocații înscriși pe Tabloul avocaților, care au sediul profesional principal în localitățile de pe raza acestuia”.

- dispozițiile din art. 9 din Constituția României, care prevede că:

“Sindicatelor, Patronatelor și Asociațiilor profesionale se constituie și își desfășoară activitatea potrivit statutelor lor, în condițiile legii”,

În temeiul acestor reglementări, decanul statutar al Baroului Bacău, a procedat la autentificarea actelor de înființare ale organizației profesionale, constituite în condițiile prevăzute și de art. 57, pct. 4 din Legea 51/1995, modificată prin Legea 255/2004; Baroul Bacău fiind înființat în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România, autorizată fiscal cu CIF 20626000, în calitate de organizație profesională la nivel național, recunoscută de organul puterii de stat, în conformitate cu art. 28, litera b) din Decretul 31/1954, care reglementează la nivel unitar, modalitățile de înființare ale persoanei juridice.

Consemnează,
Consiliul Baroului Bacău –
Uniunea Națională a Barourilor din România

Despre prezenta lucrare

Legislația specifică profesiei de avocat se bazează pe legile în vigoare pentru organizarea și exercitarea acestei profesii. Această legislație constituie subiect de examinare pentru admiterea în profesia de avocat.

Pentru categoriile de persoane care acced în cadrul profesiei de avocat pe bază de examen, acestea vor susține examen în formă scrisă.

Pentru categoriile de persoane care acced în cadrul profesiei de avocat cu scutire de examen, acestea vor susține un interviu în fața Consiliului Baroului, pentru a face dovada privind legislația specifică profesiei de avocat.

În scopul realizării unei metodologii de examinare, precum și a unui ghid de examinare bazat pe tematica ce stă la baza examenului și a interviului ce se organizează de către Barou pentru persoanele care doresc accederea în cadrul profesiei de avocat, Uniunea Națională a Barourilor din România a stabilit ca bază de examinare subiectele tratate în cadrul lucrării de față.

La baza prezentei lucrări structurată pe 64 de subiecte, s-au avut în vedere următoarele:

A. Tematica obligatorie: Organizarea și exercitarea profesiei de avocat:

1. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat.
2. Primirea în profesia de avocat.
3. Incompatibilități, interdicții și nedemnități privind profesia de avocat.
4. Activitatea profesională a avocatului.
5. Asistența judiciară.
6. Relațiile dintre avocat și client.
7. Relațiile dintre avocați.
8. Soluționarea litigiilor dintre avocați.
9. Formele de exercitare a profesiei de avocat.
10. Modalități de exercitare a profesiei de avocat.
11. Drepturile și îndatoririle avocaților.
12. Regulile de deontologie profesională ale exercitării profesiei de avocat.
13. Tabloul anual al avocaților.
14. Transferul, suspendarea și încetarea calității de avocat.

15. Răspunderea disciplinară a avocaților.
16. Pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților.
17. Sistemul de asigurări sociale al avocaților.
18. Exercițarea profesiei de avocat în România, de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European.
19. Organele profesiei de avocat.

B. Bibliografie minimală:

- Legea 51/1995 – modificată și completată prin Legea 255/2004;
- Statutul profesiei de avocat – publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45/13.01.2005, modificat și completat;
- Codul deontologic al avocatului român;
- Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană;
- Hotărârea nr. 294/2007 a Consiliului U.N.B.R. – Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Naționale a Barourilor din România și de desfășurare a ședințelor Consiliului Uniunii Naționale a Barourilor din România;
- Hotărârea nr. 266/2007 a Consiliului U.N.B.R. – Programul de pregătire profesională continuă a avocaților, pe perioada 1 ianuarie 2008 – 1 ianuarie 2011.

Această lucrare poate fi achiziționată prin comandă, la Baroul Bacău – Uniunea Națională a Barourilor din România, din Municipiul Bacău, str. Republicii, nr. 27, sc. A, ap. 3, agreat să exercite difuzarea acestui manual, pe durata de exercitare a funcției de decan al Baroului Bacău, de către autorul cărții.

Inițiativa publicării lucrării de față are la bază lipsa unui manual, a unei lucrări de specialitate și de studiu, în acest sens.

Astfel, prezenta lucrare urmărește să ofere un instrument de lucru cât mai util, tuturor candidaților care

urmează să susțină examenul și interviul de admitere în cadrul profesiei de avocat, fiind în același timp utilă avocaților și justițiabililor, care găsesc în acest manual atât întrebările cât și răspunsurile referitoare la profesia de avocat.

Juriștii cu o vechime de 10 ani în profesii de specialitate juridică, au drept de admitere în barourile din România pe baza unui interviu de verificare a cunoștințelor specifice profesiei de avocat, în care întrebările și răspunsurile se găsesc în acest manual.

Teoria potrivit căreia nu se făcea excepție de la admiterea în profesia de avocat pe bază de examen, a fost abrogată din Legea 51/1995, în considerarea prezumției că doctorii în drept și de asemeni juriștii cu o vechime de peste 10 ani în profesia juridică, îndeplinesc condițiile de practică și de teorie în materiile de drept civil, drept procesual civil, drept penal și drept procesual penal, fără a mai fi necesară examinarea lor.

Prezenta lucrare susține teoria de organizare a profesiei de avocat pe două componente, din care: o componentă – ca organizare și funcțiune sub control de stat, denumită *instituția avocatului public*, ce are ca țintă asigurarea serviciilor de oficii juridice garantate de stat și în care avocatul este salarizat; și a doua componentă – denumită ca *instituție a avocatului independent*, bazată pe pluralismul organizațiilor profesionale de drept privat, organizate atât la nivel național cât și la nivel teritorial, în care avocatul exercită un serviciu eminentemente privat, bazat pe cerere și ofertă, determinat prin contractul dintre client și avocat.

Prin înființarea *instituției avocatului public* se vor realiza condițiile de echivalare a vechimii din profesia de avocat în cea de magistrat și trecerea din profesia de avocat în cea de magistrat, cu scutire de examen.

Bacău,
10 octombrie 2010

Autorul,
Decan Av. Drd. Botomei Vasile